

Informace OOV MŽP o postupu projednávání záměrů týkajících se hraničních vod a o příslušných správních řízeních

1) Úprava spolupráce na hraničních vodách – bilaterální smlouvy

Spolupráce České republiky na hraničních vodách se sousedními státy je upravena dvoustrannými mezistátními či mezivládními smlouvami a dohodami. Jedná se o:

- Smlouvu mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o spolupráci na hraničních vodách v oblasti vodního hospodářství, sdělení č. 66/1998 Sb.,
- Smlouvu mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o úpravě vodohospodářských otázek na hraničních vodách, vyhláška č. 57/1970 Sb.,
- Dohodu mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o spolupráci na hraničních vodách, sdělení č. 7/2000 Sb.,
- Dohodu mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o spolupráci na hraničních vodách v oblasti vodního hospodářství.

Smlouvy jsou prováděny prostřednictvím dvoustranných komisí pro vodohospodářské otázky na hraničních vodách:

- Česko-německé komise pro hraniční vody a jejich Stálých výborů Bavorsko a Sasko,
- Česko-rakouské komise pro hraniční vody,
- Česko-slovenské komise pro hraniční vody,
- Česko-polské komise pro hraniční vody.

Komise, resp. stálé výbory, jsou tvořeny delegacemi obou smluvních stran, v jejichž čele stojí zmocněnci vlád, resp. vedoucí delegací.

2) Kompetence

Plněním smluv a dohod je na české straně pověřen v souladu s příslušnými usneseními vlády ministr životního prostředí České republiky. Operativní a odborné záležitosti a plnění úkolů v rámci Komise a stálých výborů zajišťuje odbor ochrany vod Ministerstva životního prostředí (dále OOV MŽP).

V čele české delegace Komise a stálých výborů stojí zástupce MŽP, ředitel OOV MŽP. Členy českých delegací Komise a stálých výborů jsou dále zástupci OOV MŽP, kteří mají příslušnou agendu hraničních vod v náplni práce (tzv. sekretariát pro hraniční vody), zástupci Ministerstva zemědělství, Ministerstva vnitra, státních podniků Povodí, Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, v.v.i., ČHMÚ a krajských úřadů.

V souladu s § 107 odstavec 1 písmeno c) vodního zákona patří rozhodování ve věcech hraničních vod do působnosti krajských úřadů. Příslušnými správními úřady jsou tedy krajské úřady, které po zahájení správního řízení podávají žádost o projednání záměru s druhou smluvní stranou podle příslušné smlouvy na OOV MŽP. Po bilaterálním projednání s příslušným sousedním státem krajský úřad vydává vodoprávní povolení (respektive jiný správní akt) podle vodního zákona.

Správní řízení související se záměry na hraničních vodách jsou vedena podle vnitrostátních právních předpisů a příslušnými orgány té smluvní strany, na jejímž území se vodohospodářská opatření provádějí.

3) Definice hraničních vod

Za hraniční vody jsou podle dvoustranných smluv pokládány vodní toky, jimiž probíhají státní hranice (které státní hranice tvoří), povrchové i podzemní vody, které státní hranice protínají, a povrchové a podzemní vody se státními hranicemi sousedící, pokud případná vodohospodářská opatření mohou nepříznivě ovlivnit vodní poměry na území druhého státu. Z této široké definice tedy vyplývá, že není důležitý kontakt se státní hranicí, ale možný vliv na vodní poměry druhého smluvního státu.

4) Projednávané záměry

Spolupráce na hraničních vodách v oblasti vodního hospodářství řeší aktuální a koncepční vodohospodářské a vodoprávní problémy na hraničních vodách v zájmu obou stran.

Projednat je nutno veškeré záměry, které mohou ovlivnit vodní poměry na území druhého státu. Jedná se např. o záměry:

- udržování, úpravy a obnova vodních toků
- výstavbu, provoz a rekonstrukce vodních děl a zařízení pro vodohospodářská měření
- vodohospodářská opatření na ochranu před povodněmi a ledovým nebezpečím
- vodohospodářská meliorační opatření
- využívání vodní energie
- odběry vody (povrchové, podzemní, minerální)
- vypouštění odpadních a jiných vod (důlní vody, srážkové vody apod.)
- ochranu a zlepšování jakosti vod
- ochranná pásma vodních zdrojů
- stavby, zařízení a činnosti, jež mohou mít vliv na odtokové poměry a změny vodního režimu na hraničních vodách (jezy, mosty, opěrné zdi apod.)
- ochrana akvatických a litorálních biotopů

Tyto záměry mohou být prováděny

- na území jedné smluvní strany (vypouštění z ČOV, opevnění výustí, odběry povrchových a podzemních vod, opravy zdí, apod.)
- na území obou smluvních stran (stavba nebo rekonstrukce mostů, jezů, malých vodních elektráren, přeshraniční vedení, apod.)

5) Postup správního řízení

5.1 Správní řízení k záměru prováděnému na území jedné smluvní strany (na území české strany)

1) Na základě žádosti o vodoprávní povolení (respektive jiný správní) akt podle vodního zákona osloví vodoprávní úřad příslušného krajského úřadu OOV MŽP se žádostí o projednání záměru s druhou smluvní stranou podle příslušné smlouvy a zašle OOV MŽP podklady (projektovou dokumentaci) k záměru.

2) Pokud OOV MŽP dospěje k závěru, že se záměr skutečně týká hraničních vod, informuje v co nejkratší době druhou smluvní stranu (většinou zmocněnce druhé smluvní strany příslušné Komise nebo vedoucího delegace stálého výboru, nebo sekretariát pro hraniční vody) o zahájení správního řízení k záměru, zašle druhé smluvní straně podklady (projektovou dokumentaci) k záměru a požádá ji o zaslání jejího stanoviska k záměru.

3) Druhá smluvní strana vnitrostátně záměr projedná s dotčenými institucemi a zašle české straně v co nejkratší době své stanovisko (na OOV MŽP).

4) Stanovisko druhé smluvní strany OOV MŽP prověří, případně dále projedná a doplní a následně neprodleně předá příslušnému krajskému úřadu.

5) Krajský úřad projedná ve správním řízení stanovisko druhé smluvní strany. Pokud toto stanovisko obsahuje odůvodněné podmínky a připomínky k realizaci záměru a pokud tyto nejsou v rozporu s právním řádem české strany, zohlední příslušný krajský úřad tyto podmínky ve svém rozhodnutí.

6) S rozhodnutím vydaným krajským úřadem seznámí česká strana druhou smluvní stranu, prostřednictvím zmocněnců v Komisi nebo vedoucích delegací ve stálém výboru nebo sekretariátů pro hraniční vody.

7) V případě, že proti rozhodnutí krajského úřadu bude podáno odvolání nebo jiný opravný prostředek, informuje o tom česká strana druhou smluvní stranu prostřednictvím zmocněnců v Komisi nebo vedoucích delegací ve stálém výboru nebo sekretariátů pro hraniční vody.

Správní řízení probíhá obdobně, pokud se jedná o záměr na území druhé smluvní strany.

5.2 Správní řízení k záměru prováděnému na území dvou (či více) států (z pohledu českého žadatele)

1) Správní řízení vedou příslušné orgány smluvních stran (na české straně krajský úřad) pro tu část záměru, která se nachází na jejich území.

2) Na základě žádosti o vodoprávní povolení (respektive jiný správní akt) podle vodního zákona osloví vodoprávní úřad příslušného krajského úřadu OOV MŽP se žádostí o projednání záměru s druhou smluvní stranou podle příslušné smlouvy a zašle OOV MŽP podklady (projektovou dokumentaci) k záměru.

3) Pokud OOV MŽP dospěje k závěru, že se záměr skutečně týká hraničních vod, informuje v co nejkratší době druhou smluvní stranu (většinou zmocněnce druhé smluvní strany příslušné Komise nebo vedoucího delegace stálého výboru, nebo sekretariát pro hraniční vody) o zahájení správního řízení k záměru, zašle druhé smluvní straně podklady (projektovou dokumentaci) k záměru a požádá ji o zaslání jejího stanoviska k záměru.

- 4) Informace, ke kterému orgánu druhé smluvní strany je třeba podat žádost o správní řízení, pokud to právní řád druhé smluvní strany vyžaduje, podá druhá smluvní strana nejpozději jako součást svého stanoviska po vnitrostátním projednání záměru.
- 5) Informaci, ke kterému orgánu druhé smluvní strany je třeba podat žádost o správní řízení, resp. stanovisko druhé smluvní strany včetně této informace předá OOV MŽP po prověření, dalším projednání a případném doplnění neprodleně příslušnému krajskému úřadu.
- 6) Krajský úřad informuje žadatele, kterému příslušnému orgánu druhé smluvní strany má podat žádost o zahájení správního řízení ve věci tohoto záměru.
- 7) Vzhledem k tomu, že podmínky v rozhodnutích příslušných orgánů obou (či více) států musí být navzájem obsahově sladěny, zmocněnci v Komisích nebo vedoucí delegací ve stálých výborech se vzájemně informují o postupu příslušných orgánů.
- 8) S rozhodnutími vydanými příslušnými orgány se obě smluvní strany navzájem seznámí prostřednictvím zmocněnců v Komisích nebo vedoucích delegací ve stálých výborech. Realizace záměru je možná teprve po nabytí právní moci obou (či více) rozhodnutí vydaných příslušnými orgány příslušných států, které svůj postup vzájemně koordinují.
- 9) Orgány obou (či více) států, které jsou příslušné k vedení správního řízení ve věci tohoto záměru, prováděného na území obou (či více) států, mohou v záležitosti správních řízení vstupovat na základě konkrétního pověření do přímého styku.

6. Náležitosti projektové dokumentace

Podklady k záměru (projektová dokumentace) musí obsahovat takové náležitosti, aby bylo druhé smluvní straně umožněno posoudit jeho vliv na vodní poměry na svém území.

Základními náležitostmi jsou:

- situace ve vhodném měřítku, pokud možno s uvedením hraničních znaků a hraničního úseku,
- zdůvodňující zpráva s informacemi relevantními pro posouzení záměru,
- příslušná výkresová dokumentace.

Dále se podrobnosti podkladů odvíjejí od druhu záměru (kvalitativní ukazatele, četnost kontrol, množství vypouštění či odebírané vody, materiál, zásahy do koryta toku, zásady ochrany jakosti a množství vod během realizace a provozu záměru, povodňové a havarijní plány...).

Pro urychlení projednání s druhou smluvní stranou doporučujeme:

- zaslání podkladů (projektové dokumentace) v elektronické podobě,
- předklad do jazyka druhé smluvní strany, a to alespoň 2 částí:
 - obecné shrnutí záměru
 - popis vlivu na vodní poměry na území druhé smluvní strany
- stanovisko správce povodí, pokud je k dispozici

V případě potřeby si OOV MŽP, event. druhá smluvní strana prostřednictvím zmocněnců, resp. sekretariátů mohou vyžádat doplňující podklady.